

**Unapređenje sistema računovodstvenog i
finansijskog izveštavanja u skladu sa IPSAS i
obračunskim računovodstvom u Kazahstanu**

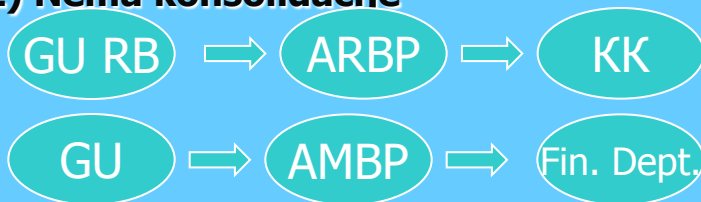
Skopje, Makedonija, septembar 2013.

Ključne razlike između gotovinskog i obračunskog računovodstva

Gotovinsko računovodstvo

1) Prikazuje samo tok novca i rashode u trenutku vršenja plaćanja

2) Nema konsolidacije

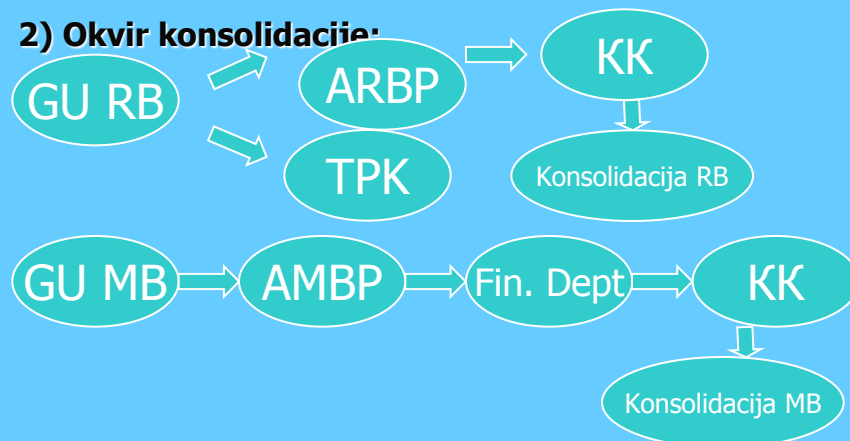
3) Konsolidacija računovodstvenih izveštaja nije izvršena

4) Konsolidacija računovodstvenih izveštaja sa SKS nije izvršena

Obračunsko računovodstvo

1) Prepoznavanje prihoda prilikom prijema raspodela za obaveze, označene kao rashodi u trenutku transakcije i prikazivanje finansijskog rezultata

2) Okvir konsolidacije:

3) Konsolidacija finans. izveštaja. GB = Konsolidacija RB + konsolidacija MB

4) Konsolidacija finans. izvešt. GB i SKS = Konsolidacija GB + finansijski izveštaj za podatke arhive finansijskih izveštaja Ministarstva finansija Kazahstana

Prednosti obračunskog računovodstva

- 1) Omogućava prikazivanje realne ekonomske situacije zahvaljujući upotrebi nekih računovodstvenih principa:
  - Registrovanje ili prepoznavanje rashoda u trenutku njihovog unošenja;
  - Računovodstvo svih tokova imovine, sredstava, uključujući ona koja ne vode ka toku novca već utiču na na cenu usluga (deprecijacija)
- 2) Finansijski izveštaj sastavljeni na osnovu obračunskog računovodstva omogućavaju korisnicima da procene rezultate aktivnosti institucije i njeno finansijsko stanje;
- 3) Obračunsko računovodstvo zahteva da vladine institucije u potpunosti odgovaraju za aktivu i pasivu
- 4) Pomaže da se unapredi upravljanje javnom imovinom, uključujući održavanje, zamenu, identifikaciju i raspolaganje neupotrebljivom imovinom, kao i smanjivanje rizika od gubitka imovine;
- 5) Omogućava procenu uticaja finansijskih odluka i pomaže u uvođenju okvira srednjoročnog planiranja, što je teško u slučaju izveštaja koji se sastavljaju na gotovinskoj osnovi.

Finansijsko izveštavanje na obračunskoj osnovi, u skladu sa IPSAS

Tipovi:

- zasebni (za vladine institucije);
- konsolidovani (na nivou administratora budžetskih programa i budžeta).

Oblici:

- Platni bilans (oblik №1);
- Izveštaj o finansijskom učinku (oblik №2);
- Izveštaj o protoku novca vladine institucije po izvorima finansiranja (direktni metod) (oblik №3);
- Izveštaj o promenama neto imovine i kapitala (oblik №4);
- Objašnjenje priloženo uz finansijski izveštaj (oblik №5).

Uslovi tranzicionog perioda:

- Godišnje od 1. januara u godini nakon godine izveštavanja
- Kvartalno, od 1. jula, 1. oktobra tekuće fiskalne godine
Planirano od 2014 – samo od 1. jula i 1. januara u godini nakon godine izveštavanja

Ciljevi:

- Standardizacija računovodstva u svrhe upravljanja
- Informacija o finansijskom stanju subjekata javnog sektora, aktivi i pasivi javnog sektora
- Parlamentarna kontrola nad izvršenjem budžeta i javnim sredstvima

KORISNICI:

- Predstavnička i izvršna vlast
- Civilno društvo
- Međunarodne organizacije

Faze reforme računovodstvenog sistema u skladu sa obračunskim IPSAS

Implementirano

2010

Da bi se implementirao Zakon o budžetu, razvijeni su nacionalni standardi za računovodstvo i finansijsko izveštavanje u skladu sa obračunskim IPSAS

2011

Obuke i usavršavanja računovođa. Dobijeni pozitivni zaključci o nacionalnim standardima od MMF, WB, USAID; prepoznati su kao usklađeni sa IPSAS

2012

Sproveden pilot projekat. Učesnici: 5 ministarstava i 2 regiona. Ukupan broj pilotiranih javnih subjekata -2188

2013

1. Januara 2013. računovodstvo u javnim institucijama je postalo obračunsko. Ukupan broj javnih institucija – 14717

Implementacija u toku 2013.

Normativne i zakonske odredbe

Dopune uvedene u one članove Zakona o budžetu Kazahstana koje regulišu podnošenje konsolidovanih finansijskih izveštaja Trezorskoj komisiji Ministarstva finansija od strane ovlašćenih lokalnih agencija za izvršenje budžeta.

Realizacija

-Stvoren konsolidovan ulazni platni bilans za republički budžet od 1.januara 2013.

- Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja za republički budžet od 1.jula 2013.

- Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja za lokalne budžete, od 1. januara 2014.

Pravci reforme računovodstvenog sistema u skladu sa obračunskim IPSAS za period 2014-2018

Biće implementirano

2014

- Uvođenje novog IPSAS 32 pravila «Koncesioni ugovori za pružanje usluga: nabavljači koncesije»
- Izmene i dopune nacionalnih standarda računovodstva i izveštavanja o primeni IPSAS pravila „Finansijski instrumenti javnog sektora“, „Finansijske investicije javnog sektora“, „Prva primena IPSAS“
- Razvoj jedinstvenog Kontnog plana
- Razvoj formata i metoda za podnošenje konsolidovanih finansijskih izveštaja u javnom sektoru

2015

- «Pilot projekat» o primeni jedinstvenog kontnog plana
- Izmene i dopune nacionalnih standarda računovodstvenog i finansijskog izveštavanja o primeni novih iPSAS pravila „Analiza ključnih indikatora finansijskog izveštavanja“ i „Javna komercijalna preduzeća“
- Razvoj jedinstvenog kontnog plana
- Razvoj formata i metoda za podnošenje konsolidovanih finansijskih izveštaja u javnom sektoru

2016

- Primena jedinstvenog kontnog plana
- Izmene i dopune nacionalnih standarda računovodstvenog i finansijskog izveštavanja o primeni novih iPSAS «Kombinacija procedura standardnih za različite oblike učesća javnog sektora»
- Stvaranje konsolidovanog finansijskog izveštavanja u javnom sektoru

2017

- Razvoj formata i metoda za podnošenje konsolidovanih finansijskih izveštaja u javnom sektoru i kvazijavnom sektoru
- Razvoj preporuka o upotrebi informacija iz konsolidovanih finansijskih izveštaja u procesu donošenja odluka

2018

- Razvoj formata i metoda za podnošenje konsolidovanih finansijskih izveštaja u javnom sektoru i kvazijavnom sektoru

- **Da bi se nastavilo sa reformama obračunskog računovodstva i finansijskog izveštavanja, treba da se reše sledeća pitanja računovodstva javne imovine:**
- **1. Re-evaluacija dugoročnih sredstava:**
- - neophodno da se ustanovi procedura re-evaluacije, odredi obim zahtevanih finansijskih i ljudskih resursa, alternativne opcije za utvrđivanje pravične vrednosti dugoročnih sredstava, re-evaluacija samo za zasebne grupe dugoročnih sredstava i usklađenost ove procedure sa IPSAS;
- - Norme deprecijacije za grupe dugoročnih sredstava:
- - Pravila za uzimanje u obzir različitih normi deprecijacije i korišćenja različitih metoda obračuna deprecijacije prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja javnog sektora i kvazijavnog sektora.
- **2. Metode sastavljanja Registra imovine javnog sektora.**

HVALA NA PAŽNJI!

www.minfin.gov.kz